GENERALINIO ADVOKATO
GERARD HOGAN IŠVADA,
pateikta 2021 m. sausio 14 d.[1]

Byla C-790/19

Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov
prieš
LG,
MH,
dalyvaujant
Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Braşov

(*Curtea de Apel Braşov* (Brašovo apeliacinis teismas, Rumunija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 2005/60/EB – Direktyva (ES) 2015/849 – Finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencija – Pinigų plovimo nusikaltimai – Savų pinigų plovimas – Aktyvus nusikaltimo subjektas – Taikymo sritis“

I. Įvadas

1. Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB[2], 1 straipsnio 3 dalies a punkto išaiškinimo.

2. Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant baudžiamąją bylą prieš LG ir MH. Teigiama, kad įvairiomis datomis 2009–2013 m. laikotarpiu jie įvykdė pinigų plovimo nusikaltimą ir dalyvavo jį vykdant. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo užduotas klausimas yra susijęs su tuo, ar pirminio nusikaltimo, kurį įvykdžius išplaunami pinigai, vykdytojas taip pat yra pinigų plovimo nusikaltimo vykdytojas, kaip ta veikla apibrėžta
Direktyvos 2015/849 1 straipsnio 3 dalies a punkte.

[1] Originalo kalba: anglų.
[2] OL L 141, 2015, p. 73.

3. Vis dėlto, atsižvelgiant į ginčijamų faktinių aplinkybių datą, reikia pažymėti, kad klausimas turės būti analizuojamas atsižvelgiant į 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui[3] 1 straipsnio 2 dalies a punktą. Iš tiesų Direktyva 2005/60 buvo pagrindas dabartinei tos direktyvos versijai, t. y. Direktyvai 2015/849, tačiau tų nusikaltimų akivaizdaus įvykdymo metu galiojo būtent Direktyva 2005/60. Todėl nagrinėdami šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą galime remtis tik ta ankstesne direktyva.

4. Be to, būtina pažymėti, kad iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog kaltinamasis pagrindinėje byloje buvo nuteistas už pinigų plovimo nusikaltimą, nurodytą *Lege nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor* (Įstatymas Nr. 656/2002 dėl pinigų plovimo prevencijos ir baudimo už jį)[4], kuriuo į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 2005/60, 29 straipsnio 1 dalies a punkte. Kaip ką tik nurodžiau, Direktyva 2015/849 buvo priimta praėjus laikotarpiui, kuriuo buvo įvykdyti nagrinėjami nusikaltimai. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad nacionalinis įstatymas, kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2015/849, nebuvo paskelbtas tuo metu, kai byla buvo perduota Teisingumo Teismui.

5. Vis dėlto pagal suformuotą jurisprudenciją Teisingumo Teismas, siekdamas tinkamai atsakyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam nacionaliniam teismui, gali manyti esant reikalinga išnagrinėti Europos Sąjungos teisės nuostatas, kurių nacionalinis teismas nenurodė savo prejudiciniame klausime[5]. Dėl pinigų plovimo apibrėžties konteksto pažymėtina, kad tiek, kiek tai susiję su šia byla, šiuo klausimu nėra nieko naujo, nes pinigų plovimo apibrėžtis Direktyvoje 2005/60 ir Direktyvoje 2015/849 iš esmės yra panaši. Atsižvelgdami į šį bendrą kontekstą, dabar galime pereiti prie atitinkamų teisės nuostatų nagrinėjimo.

II. Teisinės aplinkybės

A. Tarptautinė teisė

6. 1990 m. lapkričio 8 d. Strasbūre pasirašytos Europos Tarybos konvencijos dėl pinigų plovimo ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų paieškos, arešto bei konfiskavimo (Europos Tarybos sutarčių serija, Nr. 141) (toliau – Strasbūro konvencija) 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Kiekviena Šalis naudojasi tokiomis būtinomis įstatyminėmis ir kitokiomis priemonėmis, kurios įgalina pagal nacionalinius įstatymus nustatyti tyčinius nusikaltimus:

a) turto konversija arba perdavimas, žinant, kad toks turtas – [nusikalstamu būdu gautos] pajamos, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba padėti tyčinio nusikaltimo padaryme dalyvaujančiam asmeniui išvengti teisinių savo veikos pasekmių;

b) turto tikrosios prigimties, šaltinio, buvimo vietos, dispozicijos, judėjimo, teisių arba nuosavybės į jį slėpimas arba nutylėjimas, žinant, kad toks turtas yra [nusikalstamu būdu gautos] pajamos;

ir, laikantis jos teisinės sistemos konstitucinių principų bei pagrindinių koncepcijų:

[3] OL L 309, 2005, p. 15.

[4] Paskelbta 2002 m. gruodžio 12 d. *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 904.

[5] Šiuo klausimu žr. 2013 m. balandžio 25 d. Sprendimą *Jyske Bank Gibraltar* (C-212/11, EU:C:2013:270, 38 punktas).

<...>

2. Šio straipsnio 1 dalies įgyvendinimo ar taikymo tikslams:

a) nesvarbu, ar numatytas nusikaltimas buvo Šalies baudžiamosios jurisdikcijos objektas;

b) gali būti numatyta, kad toje dalyje nurodyti nusikaltimai netaikomi asmenims, kurie padarė numatytą nusikaltimą;

<...>“

7. 2005 m. gegužės 16 d. Varšuvoje pasirašytos Europos Tarybos konvencijos dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimo, paieškos, arešto ir konfiskavimo bei terorizmo finansavimo (Europos Tarybos sutarčių serija, Nr. 198) (toliau – Varšuvos konvencija) 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Kiekviena Šalis imasi būtinų teisėkūros ir kitokių priemonių, kad užtikrintų, jog jos nacionalinėje teisėje nusikaltimais būtų įvardyti šie tyčia atlikti veiksmai:

a) turto konversija ar perdavimas, žinant, kad šis turtas įgytas iš nusikalstamu būdu gautų pajamų, taip siekiant nuslėpti ar užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba padėti pirminiame nusikaltime dalyvaujančiam asmeniui išvengti teisinių savo veiksmų padarinių;

<...>

2. Įgyvendinant ir taikant šio straipsnio 1 dalį:

a) nesvarbu, ar pirminis nusikaltimas buvo Šalies baudžiamosios jurisdikcijos objektas;

b) gali būti numatyta, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatyti nusikaltimai netaikomi pirminius nusikaltimus padariusiems asmenims;

<...>“

B. ES teisė

1. Tarybos pamatinis sprendimas 2001/500/TVR

8. 2001 m. birželio 26 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2001/500/TVR dėl pinigų plovimo, nusikaltimo priemonių ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų nustatymo, paieškos, įšaldymo, areštavimo ir konfiskavimo[6] 1 straipsnyje nustatyta:

„Siekdamos sustiprinti kovą prieš organizuotą nusikalstamumą, valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad negaliotų arba nebūtų laikomasi išlygų dėl šių [Strasbūro konvencijos] straipsnių:

<...>

[6] OL L 182, 2001, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 158.

b) 6 straipsnio, dėl sunkių nusikaltimų. Tokiems nusikaltimams bet kuriuo atveju priklauso nusikaltimai, už kuriuos baudžiama laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kurio ilgiausias terminas – daugiau nei vieneri metai, arba tose valstybėse, kurių teisinėse sistemose nustatoma minimali bausmė už nusikaltimus, – nusikaltimai, už kuriuos baudžiama laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu, kurio trumpiausias terminas – daugiau kaip šeši mėnesiai.“

2. Direktyva 2005/60

9. Direktyvos 2005/60 1 ir 5 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(1) Dideli nešvarių pinigų srautai gali pakenkti finansų sektoriaus stabilumui ir reputacijai bei kelia grėsmę vieningai rinkai, o terorizmas ardo pačius mūsų visuomenės pamatus. Be baudžiamosios teisės priemonių rezultatų taip pat gali duoti prevencija finansų sistemoje.

<...>

(5) Pinigų plovimas ir teroristų finansavimas dažnai yra vykdomi tarptautiniu mastu. Priemonės, kurių imamasi tik nacionaliniu ar netgi Bendrijos lygiu, neatsižvelgiant į tarptautinį koordinavimą bei bendradarbiavimą, turėtų labai ribotą poveikį. Todėl šioje srityje priemonės, kurių imasi Bendrija, turėtų atitikti kitus veiksmus, kurių imasi kiti tarptautiniai forumai. Bendrijos priemonėse ir toliau būtina ypač atsižvelgti į rekomendacijas, kurias parengė Finansinių veiksmų darbo grupė (toliau – FVDG) – svarbiausia tarptautinė organizacija kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu srityje. Kadangi FVDG rekomendacijos 2003 m. buvo iš esmės persvarstytos ir išplėstos, ši direktyva turėtų būti suderinta su tuo nauju tarptautiniu standartu.“

10. Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Valstybės narės privalo užtikrinti, kad pinigų plovimas ir teroristų finansavimas būtų uždrausti.

2. Šioje direktyvoje toliau išvardinti tyčiniai veiksmai yra laikomi pinigų plovimu:

a) turto konversija arba perdavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba siekiant padėti kokiam nors asmeniui, kuris dalyvauja nusikalstamoje veikloje, išvengti teisinių šios veikos pasekmių;

b) turto tikrojo pobūdžio, šaltinio, vietos, disponavimo, judėjimo, teisių ar nuosavybės teisių į turtą slėpimas arba užmaskavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje;

c) turto įsigijimas, turėjimas arba naudojimas, jo gavimo metu žinant, kad šis turtas gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje;

d) dalyvavimas, padėjimas, pasikėsinimas įvykdyti ir pagalba, raginimas, parama ir patarimai vykdant bet kurią iš pirmesniuose punktuose minimų veiksmų.“

3. Direktyva 2015/849

11. Direktyvos 2015/849 1 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„neteisėtų pinigų srautai gali pakenkti finansų sektoriaus vientisumui, stabilumui bei reputacijai ir kelia grėsmę Sąjungos vidaus rinkai bei tarptautiniam vystymuisi. Pinigų plovimas, terorizmo finansavimas ir organizuotas nusikalstamumas tebėra didelės problemos, kurias reikėtų spręsti Sąjungos lygiu. Be toliau plėtojamų baudžiamosios teisės priemonių Sąjungos lygiu, kryptinga ir proporcinga prevencija, neleidžianti pasinaudoti finansų sistema pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais, yra būtina ir ta prevencija gali duoti papildomų rezultatų.“

12. Direktyvos 2015/849 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Šios direktyvos tikslas – užkirsti kelią Sąjungos finansų sistemos panaudojimui pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais.

2. Valstybės narės užtikrina, kad pinigų plovimas ir teroristų finansavimas būtų uždrausti.

3. Šioje direktyvoje toliau išvardinti tyčiniai veiksmai yra laikomi pinigų plovimu:

a) turto konversija arba perdavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba siekiant padėti kokiam nors asmeniui, kuris dalyvauja tokioje veikloje, išvengti teisinių to asmens veiksmų pasekmių;

b) turto tikrojo pobūdžio, šaltinio, vietos, disponavimo, judėjimo, teisių ar nuosavybės teisių į turtą slėpimas arba užmaskavimas, žinant, kad toks turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje;

c) turto įsigijimas, turėjimas arba naudojimas, jo gavimo metu žinant, kad šis turtas gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje;

d) dalyvavimas, bendrininkavimas, pasikėsinimas įvykdyti ir pagalba, kurstymas, palankesnių sąlygų sudarymas ir patarimai vykdant bet kurį iš a, b ir c punktuose nurodytų veiksmų.

<...>“

4. Direktyva 2018/1673

13. Pagal 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1673 dėl kovos su pinigų plovimu baudžiamosios teisės priemonėmis[7] 11 konstatuojamąją dalį: „valstybės narės turėtų užtikrinti, kad už tam tikrų rūšių pinigų plovimo veiklą būtų baudžiama ir tais atvejais, kai ją vykdė asmuo, vykdęs nusikalstamą veiklą, kuria tas turtas buvo įgytas (savų pinigų plovimas). Jeigu tokiais atvejais pinigų plovimo veikla nėra vien tik turto turėjimas ar naudojimasis juo, bet apima ir turto perdavimą, konversiją, slėpimą ar užmaskavimą ir dėl to padaroma dar daugiau žalos nei jau buvo padaryta nusikalstama veikla, pavyzdžiui, išleidžiant į apyvartą iš nusikalstamos veiklos gautą turtą ir tokiu būdu paslepiant jo neteisėtą kilmę, už tokią pinigų plovimo veiklą turėtų būti baudžiama“.

[7] OL L 284, 2018, p. 22.

14. Direktyvos 2018/1673 3 straipsnyje „Pinigų plovimo nusikaltimai“ nustatyta:

„1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad šie tyčia padaryti veiksmai būtų baudžiami kaip nusikalstama veika:

a) turto konversija arba perdavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba siekiant padėti kokiam nors asmeniui, kuris dalyvauja tokioje veikloje, išvengti teisinių to asmens veiksmų pasekmių;

b) turto tikrojo pobūdžio, šaltinio, vietos, disponavimo, judėjimo, teisių ar nuosavybės teisių į turtą nuslėpimas arba užmaskavimas, žinant, kad toks turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos;

c) turto įsigijimas, turėjimas arba naudojimas, jo gavimo metu žinant, kad šis turtas gautas iš nusikalstamos veiklos.

2. Valstybės narės gali imtis reikiamų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad už 1 dalyje nurodytus veiksmus būtų baudžiama kaip už nusikalstamą veiką, jei juos padarę asmenys įtarė arba turėjo žinoti, kad turtas gautas iš nusikalstamos veiklos.

<...>

5. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad už 1 dalies a ir b punktuose nurodytus veiksmus yra baudžiama kaip už nusikalstamą veiką, jei juos padarė asmenys, kurie vykdė arba dalyvavo vykdant nusikalstamą veiklą, iš kurios buvo gautas turtas.“

C. Rumunijos teisė

15. Reikšmingų faktinių aplinkybių dieną Įstatymo Nr. 656/2002 dėl pinigų plovimo prevencijos ir baudimo už jį (su pakeitimais) 29 straipsnio 1 dalis buvo suformuluota taip:

„Asmuo įvykdo vieną iš pinigų plovimo nusikaltimų, už kuriuos baudžiama nuo 3 iki 12 metų laisvės atėmimo bausme:

a) turto konversija arba perdavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veikos, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba siekiant padėti asmeniui, kuris įvykdė nusikalstamą veiką, iš kurios gautas turtas, išvengti baudžiamojo proceso, nuosprendžio ar bausmės vykdymo;

b) turto tikrojo pobūdžio, šaltinio, vietos, disponavimo, judėjimo, teisių ar nuosavybės teisių į turtą slėpimas arba užmaskavimas, žinant, kad toks turtas yra gautas iš nusikalstamos veikos;

c) turto įsigijimas, turėjimas arba naudojimas, žinant, kad šis turtas gautas iš nusikalstamos veikos.“

III. Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės

16. 2018 m. lapkričio 15 d. *Tribunalul Braşov* (Brašovo aukštesnysis teismas, Rumunija) skyrė LG vienų metų ir devynių mėnesių laisvės atėmimo bausmę lygtinai atidedant bausmės vykdymą priėmus apkaltinamąjį nuosprendį dėl pinigų plovimo nusikaltimo, numatyto Įstatymo Nr. 656/2002 dėl pinigų plovimo prevencijos ir baudimo už jį 29 straipsnio 1 dalies a punkte.

17. Tas teismas konstatavo, kad kaltinamasis LG, veikdamas kaip bendrovės vadovas, įvykdė mokesčių slėpimo nusikaltimą, taip pat plovė pinigus, kuriuos gavo nuslėpęs mokesčius. Tas teismas taip pat konstatavo, kad 2009–2013 m. laikotarpiu LG neregistravo mokestinių dokumentų, kuriais įrodomas pajamų gavimas į bendrovės, kurios vadovas jis buvo, sąskaitas. Šis neveikimas buvo laikomas mokesčių slėpimo nusikaltimu.

18. Pinigų sumos, gautos nuslėpus mokesčius, paskui buvo pervestos į kitos bendrovės sąskaitą, kuriai atstovavo MH, ir tuomet šias sumas iš sąskaitos išėmė LG ir MH. Šis pervedimas buvo atliktas pagal LG, bendrovės, kuriai jis vadovavo, ir bendrovės, kuriai vadovavo MH, sudarytą skolos perleidimo sutartį. Pagal šią sutartį sumas, kurias LG buvo skolinga jo vadovaujama bendrovė, sumokėjo minėtos bendrovės klientai, pinigus pervesdami į MH vadovaujamos bendrovės sąskaitas.

19. *Tribunalul Braşov* (Brašovo aukštesnysis teismas) taip pat nusprendė nutraukti kaltinamajam LG iškeltą baudžiamąją bylą dėl mokesčių slėpimo, nes LG atlygino atitinkamus nuostolius. Tačiau kitą kaltinamąją, MH, tas teismas išteisino. Jis nusprendė, jog nebuvo nustatyta, kad ji žinojo apie tai, jog kaltinamasis LG plovė nuslėpus mokesčius gautus pinigus.

20. *Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov* (Brašovo aukštesniojo teismo prokuratūra, Rumunija) (toliau – prokuratūra), kaltinamasis LG ir *Agenţia Naţională de Administrare Fiscală, Direcţia Generală Regională a Finanţelor Publice Braşov* (Nacionalinė mokesčių administravimo agentūra, Brašovo viešųjų finansų generalinis direktoratas, Rumunija) (toliau – civilinį ieškinį pareiškusi šalis) tą sprendimą apskundė *Curtea de Apel Braşov* (Brašovo Apeliacinis teismas, Rumunija) (toliau – prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas).

21. Prokuratūra ginčija nuosprendį, visų pirma teigdama, kad nebuvo pagrindų išteisinti kaltinamąją MH. Civilinį ieškinį pareiškusi šalis ginčija nuosprendį, nes pagal civilinę teisę pareikšti reikalavimai iš dalies buvo atmesti. Vėliau kaltinamasis LG savo apeliacinį skundą atsiėmė.

22. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas paaiškina, kad jis prašo išaiškinti Direktyvą 2015/849, nepaisant to, kad ji per nustatytą terminą nebuvo perkelta į Rumunijos nacionalinę teisę, nes joje pinigų plovimo nusikaltimas apibrėžiamas taip pat kaip ir Direktyvoje 2005/60, kuri galiojo nagrinėjamu laikotarpiu ir į nacionalinę teisę buvo perkelta Įstatymu Nr. 656/2002 dėl pinigų plovimo prevencijos ir baudimo už jį.

23. Pasak prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, prašymą priimti prejudicinį sprendimą būtina pateikti, nes, atsižvelgiant į teismų praktikoje randamus skirtingus sprendimus, Įstatymo Nr. 656/2002 dėl pinigų plovimo prevencijos ir baudimo už jį 29 straipsnio 1 dalis aiškinama prieštaringai. Šiomis aplinkybėmis šis ginčas galėtų būti išspręstas įvairiais visiškai skirtingais būdais, atsižvelgiant į tai, ar, Teisingumo Teismo manymu, yra esminis nusikaltimo tipiško pobūdžio požymis.

24. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, tas pats asmuo negali būti kaltas tiek už pinigų plovimo nusikaltimą, kad ir kokios formos jis būtų, tiek už pirminį nusikaltimą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad toks aiškinimas grindžiamas ne tik Direktyvos 2015/849 preambule, bet ir jos 1 straipsnio 3 dalies gramatine, semantine ir teleologine analize. Be to, pasak prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, nusprendus, kad aktyvus pirminio nusikaltimo subjektas taip pat galėtų būti aktyvus pinigų plovimo nusikaltimo subjektas, būtų nepaisoma *ne bis in idem* principo.

IV. Prašymas priimti prejudicinį sprendimą ir procesas Teisingumo Teisme

25. Būtent šiomis aplinkybėmis 2019 m. spalio 14 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2019 m. spalio 24 d., *Curtea de Apel Brașov* (Brašovo apeliacinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti šį prejudicinį klausimą:

„Ar Direktyvos 2015/849 1 straipsnio 3 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad asmuo, vykdantis veiklą, kuri laikytina pinigų plovimo nusikaltimu, visada turi būti kitas asmuo nei tas, kuris įvykdo pirminį nusikaltimą (iš kurio gaunami pinigai, kurie yra pinigų plovimo objektas)?“

26. Po to, kai Teisingumo Teismas pateikė klausimą dėl galimo LG atsiimto apeliacinio skundo poveikio likusiai proceso daliai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas rašte, kurį Teisingumo Teismas gavo 2020 m. sausio 16 d., patvirtino, kad, atsižvelgiant į prokuratūros ir civilinį ieškinį pareiškusios šalies pateiktus apeliacinius skundus, šis atsiėmimas neturėjo jokios įtakos prašymo priimti prejudicinį sprendimą svarbai. Nagrinėdamas šiuos apeliacinius skundus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas bet kuriuo atveju turėtų priimti sprendimą dėl elementų, susijusių su atitikties tarp LG ir MH skundžiamų ir jiems inkriminuojamų faktinių aplinkybių buvimu, neteisėtumu ir inkriminavimu, kiek tai susiję su pinigų plovimo nusikaltimu, todėl bet koks sprendimas dėl pačios bylos esmės priklausytų nuo Teisingumo Teismo pateikto atsakymo.

27. Rašytines pastabas pateikė prokuratūra, Čekijos, Lenkijos ir Rumunijos vyriausybės bei Europos Komisija.

28. Pasibaigus rašytinei proceso daliai, Teisingumo Teismas pagal savo Procedūros reglamento 76 straipsnio 2 dalį nusprendė, jog jis yra pakankamai informuotas, kad priimtų sprendimą nerengdamas teismo posėdžio.

V. Analizė

A. Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo

29. Savo rašytinėse pastabose Rumunijos vyriausybė nurodo tris nepriimtinumo pagrindus. Pirma, kyla abejonių dėl prašymo priimtinumo, nes LG skundą atsiėmė. Antra, negalima teigti, kad Teisingumo Teismas turi visą informaciją, būtiną atsakymui pateikti. Trečia, nacionalinėje teismų praktikoje nėra skirtingo aiškinimo, todėl Teisingumo Teismo sprendimas nebūtų naudingas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

30. Pagal suformuotą jurisprudenciją SESV 267 straipsnyje nustatyta procedūra yra Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo priemonė, kuria naudodamasis Teisingumo Teismas pateikia nacionaliniams teismams Sąjungos teisės išaiškinimą, būtiną pastariesiems priimant sprendimą jų nagrinėjamose bylose. Atsižvelgiant į tokį Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimą, tik už būsimą sprendimo priėmimą atsakingas bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes, turi nustatyti, ar jo sprendimui priimti yra būtinas prejudicinis sprendimas ir ar Teisingumo Teismui pateikiami klausimai yra svarbūs. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą, kai klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu. Remiantis tuo, darytina išvada, kad nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės išaiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nurodytą teisinį pagrindą ir faktines aplinkybes, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo tik jei akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos aplinkybėmis ar dalyku, jei problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinas tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus [8].

31. Šioje byloje iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo atsakymo į Teisingumo Teismo klausimą matyti, kad ginčas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme dar nagrinėjamas ir kad tas teismas, siekdamas išspręsti ginčą, turės priimti sprendimą iš esmės dėl klausimo, ar pinigų plovimo nusikaltimo aktyvus subjektas gali sutapti su pirminio nusikaltimo aktyviu subjektu atsižvelgiant į Direktyvą 2005/60. Todėl neaišku, ar prašomas ES teisės išaiškinimas yra susijęs su pagrindinės bylos faktinėmis aplinkybėmis arba dalyku, ar ne, arba kad problema yra hipotetinio pobūdžio.

32. Be to, būtina pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašyme nurodytos faktinės aplinkybės leidžia suprasti, kas yra svarbu byloje, ir bet kuriuo atveju sudaro sąlygas valstybių narių vyriausybėms ir Komisijai pateikti pastabas pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnį. Galiausiai taip pat galima pridurti, kad Teisingumo Teismas, nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą, neprivalo priimti sprendimo dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytų įvairių nacionalinės teisės aiškinimų tikrumo ar apimties.

33. Šiomis aplinkybėmis manau, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą reikėtų laikyti priimtinu.

B. Pateikto klausimo analizė

34. Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar asmuo, kuris įvykdo pinigų plovimo veiklą, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies a punkte, gali būti įvykdęs nusikaltimą, iš kurio buvo gauti išplauti pinigai. Dabar siūlau išnagrinėti šį klausimą.

[8] Šiuo klausimu žr. 2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimą *Petruhhin* (C-182/15, EU:C:2016:630, 18–20 punktai) ir 2019 m. sausio 23 d. Sprendimą *M.A. ir kt.* (C-661/17, EU:C:2019:53, 48–50 punktai).

1. Preliminari pastaba dėl Direktyvos 2005/60 taikymo srities

35. Pirmiausia būtina pažymėti, kad nors, žinoma, Direktyva 2005/60 yra pagrįsta dvigubu teisiniu pagrindu (būtent EB 47 straipsnio 2 dalimi (dabar – SESV 53 straipsnio 1 dalis) ir EB 95 straipsniu (dabar – SESV 114 straipsnis)), taigi ja siekiama užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, pagrindinis jos tikslas yra finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimo prevencija, kaip tai aiškiai matyti iš jos pavadinimo ir preambulės[9]. Šiomis aplinkybėmis akivaizdu, kad nors Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės privalo užtikrinti, kad pinigų plovimas ir teroristų finansavimas būtų draudžiamas, šia nuostata nenustatomas įpareigojimas skirti baudžiamąsias sankcijas už tos pačios direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje apibrėžtą elgesį.

36. Iš tiesų šios direktyvos, kitaip nei Direktyvos 2018/1673, nuostatos nėra baudžiamojo pobūdžio priemonės. Priešingai, kaip nurodyta pirma, Direktyvos 2005/60 nuostatos iš esmės yra prevencinio pobūdžio tiek, kiek jomis, remiantis rizika pagrįstu požiūriu, siekiama nustatyti prevencinių ir atgrasomųjų priemonių rinkinį, stengiantis veiksmingai kovoti su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu ir apsaugoti finansų sistemos patikimumą bei vientisumą. Šiomis priemonėmis siekiama užkirsti kelią tokiai veiklai ar bent jau kiek įmanoma ją apriboti, šiuo tikslu visais etapais, kuriais tokia veikla tikėtina, nustatant kliūtis pinigų plovėjams ir teroristus finansuojantiems asmenims[10]. Direktyva 2005/60 nustatomas tam tikro elgesio, laikytino pinigų plovimu, draudimas, tačiau joje vis tiek valstybėms narėms paliekama laisvė pasirinkti šio draudimo užtikrinimo priemones. Pagal ją iš esmės nereikalaujama, kad valstybės narės kriminalizuotų tokį elgesį, nors jos, žinoma, bent jau teoriškai gali nevaržomai tai daryti.

37. Šiomis aplinkybėmis aišku, kad pagal Direktyvą 2005/60 valstybės narės neprivalo skirti baudžiamųjų sankcijų pinigų plovimo nusikaltimo vykdytojui, kaip apibrėžta Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies a punkte, būtent turto konversijos arba perdavimo, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba padėti kokiam nors asmeniui, kuris dalyvauja nusikalstamoje veikloje, išvengti teisinių šios veiklos pasekmių, kai toks asmuo taip pat yra pirminio nusikaltimo vykdytojas.

38. Atsižvelgiant į tai, būtina priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją aiškinant ES teisės nuostatą būtina atsižvelgti ne tik į nuostatos formuluotę, bet ir į jos kontekstą, taisyklių, kurių sudedamoji dalis yra nuostata, tikslus ir, kai tinkama, į jos kilmę[11]. Vis dėlto atsižvelgdamas į visus šiuos aiškinimo veiksnius darau išvadą, kad nors pagal Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies a punktą nereikalaujama nustatyti baudžiamosios sankcijos ankstesniame punkte aprašytomis aplinkybėmis, ja taip pat nedraudžiama valstybėms narėms priimti tokio baudžiamojo pobūdžio teisės akto.

[9] Šiuo klausimu žr. 2013 m. balandžio 25 d. Sprendimą *Jyske Bank Gibraltar* (C-212/11, EU:C:2013:270, 46 punktas).

[10] Šiuo klausimu žr. 2018 m. sausio 17 d. Sprendimą *Corporate Companies* (C-676/16, EU:C:2018:13, 26 punktas).

[11] Šiuo klausimu žr. 2020 m. gegužės 14 d. Sprendimą *Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság* (C-924/19 PPU ir C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 113 punktas).

2. Ar valstybės narės gali kriminalizuoti pinigų plovimą, kai šio nusikaltimo vykdytojas taip pat yra pirminio nusikaltimo vykdytojas

39. Pirmiausiai reikėtų pažymėti, kad, remiantis Direktyvos 2005/60 1 straipsnio formuluote, valstybėms narėms nenustatoma aiškaus draudimo priimti teisės aktą, kuriuo būtų kriminalizuojamas pinigų plovimo nusikaltimas tais atvejais, kai jo vykdytojas kartu yra ir pirminio nusikaltimo vykdytojas.

40. Iš tiesų, kaip jau paaiškinau savo preliminarioje pastaboje, vienintelis įpareigojimas, kuris valstybėms narėms nustatomas Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 1 dalyje (siejant ją su to paties straipsnio 2 dalies a punktu), yra susijęs su draudimu atlikti „turto konversij[ą] arba perdavim[ą], žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba <...> padėti kokiam nors asmeniui, kuris dalyvauja nusikalstamoje veikloje, išvengti teisinių šios veikos pasekmių“. Todėl, nors pagal Direktyvos 2005/60 1 straipsnį valstybės narės neprivalo kriminalizuoti 2 dalies a punkte aprašyto elgesio, joms neužkertamas kelias tai padaryti, nepaisant to, kad to elgesio vykdytojas taip pat yra pirminio nusikaltimo, kurį vykdant buvo gauti išplauti pinigai, vykdytojas.

41. Be to, negalima neatsižvelgti į tai, kad Direktyvos 2005/60 5 straipsnyje aiškiai pripažįstama, kad siekdamos užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui valstybės narės šios direktyvos taikymo srityje gali priimti arba palikti galioti griežtesnes nuostatas. Kaip anksčiau nusprendė Teisingumo Teismas, ta nuostata yra direktyvos I skyriuje „Dalykas, taikymo sritis ir sąvokos“ ir taikoma *visoms nuostatoms* Direktyvos 2005/60 reglamentuojamoje srityje, siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui [12].

42. Galiausiai, priešingai, nei mano prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nemanau, kad Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies a punkto tiksli formuluotė, kad pinigų plovėjas, kaip apibrėžta toje nuostatoje, privalo žinoti, „kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos“, būtinai prieštarauja tam aiškinimui. Iš tiesų šis konkretus draudimas pats savaime rodo, kad ES teisės aktų leidėjas stengėsi užtikrinti, kad būtų draudžiamos tik tyčinės veikos, kaip nurodyta Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies pirmajame sakinyje. Nors ši sąlyga būtinai bus įvykdyta tuomet, kai vykdytojas – vienas ir tas pats asmuo, į tai naudinga atsižvelgti tuo atveju, kai du nusikaltimus, būtent pirminį nusikaltimą ir pinigų plovimo nusikaltimą, įvykdo du skirtingi asmenys. Be to, norėčiau pažymėti, kad, ES teisės aktų leidėjo manymu, šią tikslią formuluotę buvo tinkama išlaikyti Direktyvos 2015/849 1 straipsnio 3 dalies a punkte ir Direktyvos 2018/1673 3 straipsnio 1 dalies a punkte, nepaisant to, kad pastarojoje direktyvoje valstybės narės pirmą kartą buvo aiškiai įpareigotos nustatyti savų pinigų plovimo nusikaltimą.

43. Antra, savų pinigų plovimo kriminalizavimas taip pat atitinka Direktyvos 2005/60 tikslus. Iš tiesų, kaip jau minėta, ši direktyva visų pirma grindžiama EB 95 straipsniu (dabar – SESV 114 straipsnis), kuris susijęs su tinkamu vidaus rinkos veikimu. Tai lengva paaiškinti, nes pinigų plovimas gali iškraipyti finansų rinkas ir konkurenciją [13]. Šiomis aplinkybėmis savų pinigų

[12] Šiuo klausimu žr. 2016 m. kovo 10 d. Sprendimą *Safe Interenvios* (C-235/14, EU:C:2016:154, 78 punktas).

[13] Šiuo klausimu žr. T. Hyttinen „A European Money Laundering Curiosity: Self-Laundering in Finland“, 8 t., *EuCLR*, Nomos, 2018, p. 268–293, visų pirma p. 273.

plovimas iš tiesų gali būti laikomas nesąžiningu konkurenciniu elgesiu ir jo kriminalizavimas gali padėti užtikrinti vidaus rinkos veikimą [14]. Todėl kartoju, kad Rumunija iš esmės galėjo savo nacionalinėje teisėje numatyti tokį nusikaltimą.

44. Trečia, būtina atkreipti dėmesį į tai, kad Direktyva 2005/60 buvo priimta tarptautinėmis aplinkybėmis siekiant taikyti Europos Sąjungoje Finansinių veiksmų darbo grupės (FVDG), kuri yra svarbiausia kovos su pinigų plovimu įstaiga [15], rekomendaciją ir užtikrinti jos privalomumą. Kaip aiškiai nurodyta Direktyvos 2005/60 5 konstatuojamojoje dalyje „FVDG rekomendacijos 2003 m. buvo iš esmės persvarstytos ir išplėstos [ir] ši direktyva turėtų būti suderinta su tuo nauju tarptautiniu standartu“.

45. Vis dėlto pagal pirmąją iš šių FVDG rekomendacijų šalys *gali* numatyti, kad pinigų plovimo nusikaltimas netaikomas asmenims, kurie įvykdė pirminį nusikaltimą, kai to reikalaujama pagal jų vidaus teisės pagrindinius principus. Atsižvelgiant į tai, kaip ši galimybė suformuluota, savų pinigų plovimo nekriminalizavimas turėtų būti vertinamas kaip išimtis. Šiomis aplinkybėmis tai, kad nėra aiškios nuostatos dėl draudimo plauti savus pinigus, kaip yra Direktyvoje 2005/60, turi būti laikoma (numanomu) leidimu kriminalizuoti tokią veiką [16].

46. Be to, šiomis tarptautinėmis aplinkybėmis negalima nepaisyti Strasbūro konvencijos, kuri į Europos Sąjungos teisinę tvarką buvo perkelta Tarybos pamatiniu sprendimu 2001/500/TVR. Šiuo klausimu galima pažymėti, kad Strasbūro konvencijos 6 straipsnio 1 dalies a punktas suformuluotas panašiai, kaip ir Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies a punktas ir kad, kaip numatyta FVDG rekomendacijose, pagal Strasbūro konvencijos 6 straipsnio 2 dalies b punktą nedraudžiama kriminalizuoti savų pinigų plovimo, bet, priešingai, jame numatoma *galimybė* tos pačios konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje nurodytų nusikaltimų netaikyti pirminį nusikaltimą padariusiems asmenims [17]. Tačiau Tarybos pamatinio sprendimo 2001/500/TVR 1 straipsnyje aiškiai nustatyta, kad valstybės narės imasi būtinų veiksmų, siekdamos nedaryti ar neišlaikyti išlygų dėl Strasbūro konvencijos 6 straipsnio tiek, kiek jos susijusios su sunkiais nusikaltimais.

47. Remdamasis tuo, kas išdėstyta, darau išvadą, kad, atsižvelgiant į Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies a punkto formuluotę, ta direktyva siekiamą tikslą ir jos tarptautinį bei teisinį kontekstą, Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas kaip nedraudžiantis priimti nacionalinės teisės akto, kuriuo numatoma, kad pirminį nusikaltimą padaręs asmuo gali būti pripažintas kaltu už pinigų, gautų iš to pirminio nusikaltimo, plovimą.

48. Atsižvelgdamas į Direktyvos 2005/60 1 straipsnio formuluotę, nors šį klausimą galiausiai turi išspręsti valstybės narės, nematau jokios priežasties, dėl kurios valstybė narė neturėtų pasirinkti perkelti šioje nuostatoje numatytą pareigą nacionalinės teisės priemonėmis, kuriomis numatomos tokios rūšies nusikaltimai.

49. Vis dėlto dar pamatysime, ar šis aiškinimas neprieštarauja *ne bis in idem* principui, kaip visų pirma teigia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

[14] Šiuo klausimu žr. A. M. Maugeri „Self-laundering of the proceeds of tax evasion in comparative law: Between effectiveness and safeguards“, 9(1) t., *New Journal of European Criminal Law*, *SAGE Journals*, 2018, p. 83–108, visų pirma p. 84 ir 5 išnašoje pateiktos nuorodos.

[15] Šiuo klausimu žr. 2013 m. balandžio 25 d. Sprendimą *Jyske Bank Gibraltar* (C-212/11, EU:C:2013:270, 46 punktas) ir Direktyvos 2005/60 5 konstatuojamąją dalį.

[16] Šiuo klausimu žr. T. Hyttinen „A European Money Laundering Curiosity: Self-Laundering in Finland“, 8 t., *EuCLR*, 2018, p. 268–293, visų pirma p. 277.

[17] Ta pati nuostata buvo numatyta 2005 m. Varšuvos konvencijos 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse.

3. Su „ne bis in idem“ principu susijusios aplinkybės

50. Neginčijama, kad Įstatymu Nr. 656/2002 dėl pinigų plovimo prevencijos ir baudimo už jį Direktyva 2005/60 perkeliama į Rumunijos teisę. Pagal šio įstatymo 29 straipsnio 1 dalį visų pirma įgyvendinamos Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 1 ir 2 dalys, taigi ir ES teisė pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 51 straipsnio 1 dalį. Todėl Rumunijos teisėje privalu paisyti pagrindinės teisės, garantuojamos pagal Chartijos 50 straipsnį, kuriame nustatyta, kad „[n]iekas negali būti antrą kartą teisiamas arba baudžiamas už nusikalstamą veiką, dėl kurios Sąjungoje jis jau buvo galutinai išteisintas ar pripažintas kaltu pagal įstatymą“ [18].

51. Kaip aiškiai konstatavo Teisingumo Teismas, iš pačios Chartijos 50 straipsnio formuluotės matyti, kad pagal jį draudžiama persekioti tą patį asmenį arba skirti jam baudžiamąsias sankcijas daugiau nei vieną kartą už tą patį nusikaltimą. Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją svarbus to paties nusikaltimo buvimo vertinimo kriterijus yra faktinių aplinkybių tapatumas, suprantamas kaip konkrečių neatskiriamai tarpusavyje susijusių aplinkybių, dėl kurių atitinkamas asmuo išteisinamas arba galutinai nuteistas, visumos buvimas [19].

52. Vis dėlto pinigų plovimo kriminalizavimo atveju nemanau, kad veiksmas, turintis pinigų plovimo nusikaltimo požymių, kaip numatyta Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies a punkte, ir pirminio nusikaltimo faktinė aplinkybė, kuri yra būtina pinigų plovimo nusikaltimo sąlyga, yra tapatūs pirmesniame punkte nurodyta prasme, t. y. „iš esmės tas pats faktas“ [20]. Iš tiesų nuo to momento, kai nusikaltimą sudaro skirtingi veiksmai, net jeigu juos padaro vienas asmuo tuo pačiu tikslu ar dėl to paties tikslo, niekas nedraudžia dėl jų vykdyti atskiro baudžiamojo persekiojimo [21].

53. Nors paprastas nusikalstamu būdu gauto turto turėjimas ar naudojimas nurodytas Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies c punkte, pinigų plovimas, kaip tai suprantama pagal šios nuostatos a ir b punktus, vis dėlto susijęs su turto konversija ar perdavimu siekiant nuslėpti ar užmaskuoti jo neteisėtą kilmę ir tikrojo pobūdžio, šaltinio, vietos nustatymo, disponavimo, judėjimo, teisių ar nuosavybės teisių į turtą nuslėpimu ar užmaskavimu. Todėl tiek, kiek tai susiję su Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies a ir b punktais, pinigų plovimo veikla iš tiesų nėra susijusi su neteisėtai įgyto turto konversija, perdavimu ir jo nuslėpimu ir maskavimu pasinaudojant finansų sistema. Akivaizdu, kad ši veikla iš esmės yra papildomas nusikalstamas veiksmas, kurį galima atskirti nuo pirminio nusikaltimo ir kuris, be kita ko, sukelia papildomą arba kitokią žalą nei ta, kuri jau buvo padaryta dėl pirminio nusikaltimo.

54. Tai matyti mokesčių slėpimo srityje. Asmuo nusikaltimą gali įvykdyti neteisėtai slėpdamas apmokestinamas pajamas. Kitas ir, svarbiausia, skirtingas nusikaltimas gali būti įvykdomas tuo atveju, kai tas pats mokesčių mokėtojas stengiasi iš šio nusikaltimo gautas pajamas išplauti, pasinaudodamas finansų sistema.

[18] Šiuo klausimu žr. 2018 m. kovo 20 d. Sprendimą *Menci* (C-524/15, EU:C:2018:197, 21 punktas).

[19] Šiuo klausimu žr. 2018 m. kovo 20 d. Sprendimą *Menci* (C-524/15, EU:C:2018:197, 34 ir 35 punktai).

[20] Išversta mano (originalo kalba „un fait en substance le même“). Žr. O. Michiels „Le cumul de sanctions: le principe *non bis in idem* à l'aune de la jurisprudence de la Cour de justice et de la Cour européenne des droits de l'homme“, skelbiama *L'Europe au présent! Liber amicorum Melchior Wathelet*, „Bruylant“, 2018, p. 555–578, visų pirma p. 565.

[21] Šiuo klausimu žr. G. Beaussonie „Quelques observations à partir de (et non sur) l'“auto-blanchiment“, Nr. 4, *Actualité Juridique Pénale*, 2016, p. 192.

55. Be to, tai yra ES teisės aktų leidėjo nustatytas ribojantis pasirinkimas dėl savų pinigų plovimo kriminalizavimo. Iš tiesų galima pažymėti, kad nors paprasčiausias nusikalstamu būdu gauto turto įsigijimas, turėjimas arba naudojimas dabar turi būti baudžiamas kaip nusikaltimas pagal Direktyvos 2018/1673 3 straipsnio 1 dalies c punktą, dėl tokių veikų įpareigojimas kriminalizuoti savų pinigų plovimą netaikomas pagal tos pačios direktyvos 3 straipsnio 5 dalį [22].

56. Taigi, atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, patvirtinu išvadą, kad, nepažeidžiant *ne bis in idem* principo, Direktyvos 2005/60 1 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį neatmetama tai, jog asmuo, kuris įvykdo pinigų plovimo nusikaltimą, būtų tas pats asmuo, kuris įvykdo pirminį nusikaltimą.

VI. Išvada

57. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Curtea de Apel Brașov* (Brašovo apeliacinis teismas, Rumunija) pateiktą prejudicinį klausimą:

2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui 1 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas kaip nedraudžiantis nacionalinės teisės nuostatų, kuriose nustatyta, kad asmuo, įvykdęs veiką, laikytiną pinigų plovimo nusikaltimu, gali būti tas pats asmuo kaip ir pirminį nusikaltimą įvykdęs asmuo.

[22] Taip pat žr. Direktyvos 2018/1673 11 konstatuojamąją dalį ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl kovos su pinigų plovimu baudžiamosios teisės priemonėmis pasiūlymo 3 straipsnį (COM(2016) 826 *final*).